

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.30/2013/13.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2013. év július hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t

A több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben az Egri Törvényszék 1.B.394/2012/16. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére rótt bűncselekmény jogszabályi hivatkozását a 2012. évi C. törvény 160. § (1) bekezdés és (2) bekezdés f) pontjaként jelöli meg.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 9 (kilenc) évre enyhíti, amelyet fegyházban rendel végrehajtani.

Megállapítja, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A házi őrizet befejező napja: 2012. év október hó 9.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A vádlottat az Egri Törvényszék 2012. október hó 10. napján kelt 1.B.394/2012/16. számú ítéletével bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [Btk. 166. § (1) bekezdés (2) bekezdés f) pontja], ezért 12 évi fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról az elkobzásról, bűnjelek kiadásáról, megsemmisítéséről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.13/2013/1. számú átiratában a bejelentett védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, a vád tárgyává tett cselekmények elbírálásához szükséges bizonyítékokat feltárta, és mérlegeléssel hibamentesen állapította meg a tényállást. A megállapított tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, és a minősítés is törvényes.

Az elsőfokú bíróság helytálló érvekkel fejtette ki, hogy milyen okok miatt látta bizonyítottnak a vádlottnál az élet kioltására irányuló szándékot és helyesen fejtette ki, hogy az erős felindulásból elkövettség jogi feltételei miatt nem állnak fenn. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket körültekintően vette számba és súlyuknak megfelelően értékelte, a kiszabott büntetés szükséges a büntetési célok eléréséhez, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A védő a bejelentett fellebbezését írásban megindokolta, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat, illetve tényeket tévesen értékelte, és azokból téves következtetést vont le. Kifogásolta, hogy a védelem által előterjesztett tanúkat nem hallgatta meg az elsőfokú bíróság, illetőleg álláspontja szerint kiegészítő szakvélemény beszerzése is szükséges lett volna. A szakértői vélemény még ebben a formában is igazolja védence tekintetében azt, hogy erős felindulásban cselekedett, a méltányolható ok körében a vizsgálódás során jelentőséggel bír a sértett és az elkövető viszonya, a közöttük meglévő érzelmi kapcsolat, megállapítható a külső ok fennállása, amely a sértett felől sugárzotta vádlott irányába, így álláspont szerint az erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének mindhárom feltétele rendelkezésre állt és megállapítható. Elsődlegesen tehát erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének kísérletét látta megállapíthatónak, míg másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a vádlott védője a bejelentettel egyezően tartotta fenn a fellebbezését, a korábban írásban benyújtott fellebbezését ismertette. Hangsúlyozta, hogy feltétlenül vizsgálandó lenne a vádlott és a sértett viszonya, ehhez kapcsolódóan a szakértői vélemény is azt tartalmazza, hogy a vádlott magába zárkózó személyiség, aki elfojtja az indulatait. Az elsőfokú bíróság mind a védelem, mind az ügyész által indítványozott tanúk meghallgatására vonatkozó indítványt elutasította, pedig a tanúk meghallgatása számos új adattal szolgált volna az erős felindulásban elkövetett cselekménnyel kapcsolatban. Álláspontja szerint iratellenes az ítélet, hiszen azt rögzítette, hogy a vádlott első kihallgatása védője jelenlétébe történt, pedig az első meghallgatáson védő nem volt jelen, ezzel szemben a jegyzőkönyv is rögzíti, hogy a vádlott ittas volt. Védő jelenléte nélkül ittas állapotban nem lehetett volna a nyomozás során a vádlottat meghallgatni, figyelemmel a gyanúsításra. A védő elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta.

A nyilvános ülésen jelenlévő ügyész az átiratban foglaltakat fenntartotta és az ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, mely részben a vádlott beismerésén alapult. A védelem által hivatkozott erős felindulásba elkövetett emberölés büntetnének megállapítására irányuló védelmi indítványt megalapozatlannak tartotta, mert a törvényi feltételek egyike sem áll fenn. A cselekmény oka elsődlegesen vádlott ittas állapota volt, és emiatt kifogásolta, hogy a sértett féltestvérét ott találta az egyik nevelt lányával. Emiatt alakult ki a szóváltás a sértettel, aminek eredményeként a vádlott elkövette a cselekményt. Semmilyen olyan erkölcsileg méltányolható körülmény nem volt, amely megalapozhatná az erős felindulást. A védelem által hivatkozott eljárási szabálysértések nem történtek meg, megalapozott volt a bizonyítási indítványok elutasítása. A kiszabott büntetés is arányos, ezért az ítélet helybenhagyását indítványozta.

Vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy őszintén megbánta a történeteket.

A bejelentett védelmi fellebbezés kapcsán a Fővárosi Ítéltábla az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából szükséges bizonyítékokat feltárta, eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének. Az eljárási résztvevőkkel szemben a szükséges figyelmeztetések elhangzottak, s az arra adott válaszok is rögzítésre kerültek. A releváns okirati bizonyítékok felolvasása megtörtént. A bírósági eljárás során a perrendi szabályok betartásával kapcsolatos védelmi kifogások nem merültek fel, a védelem az eljárás nyomozati szakában történt eljárásjogi szabálysértéssel kapcsolatban tett megállapításokat.

E körben a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az eljárás nyomozati szakában valóban történt eljárási szabálysértés. Így helyesen hivatkozott a védő arra, hogy a 2012. év január hó 1 napján 1 óra 42 perctől tartott gyanúsított kihallgatásról a védő értesítése szabályszerűen megtörtént, de a védő a kihallgatáson nem jelent meg. A jegyzőkönyv azt is tartalmazza, hogy a vádlott önkéntes jelentkezése előtt másfél deci vodkát fogyasztott, ebből pedig megállapítható, hogy a kihallgatás idején nem volt józan, de az ittassága mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

Ennek következtében a gyanúsított kihallgatására úgy került sor, hogy védő nem volt jelen és a vádlott kihallgatható állapotáról megalapozott következtetést nem lehet levonni, ami - figyelemmel a gyanúsításra - azt jelenti, hogy a nyomozó hatóság megsértette a kihallgatásra vonatkozó eljárási szabályokat. Ugyanakkor az is rögzítendő, hogy a következő - 2012. év február hó 16. napján tartott - gyanúsított meghallgatásról a kirendelt védőt szabályszerűen értesítették, aki a kihallgatáson megjelent. Védője jelenlétében a gyanúsított pedig úgy nyilatkozott, hogy korábbi vallomásait változtatás nélkül fenntartja.

Így megállapítható, hogy ezen eljárási szabálysértés nem volt olyan, amely a vádlott védekezéshez való jogát lényegesen korlátozta volna és lényeges kihatása lett volna az eljárás lefolytatására.

Az elsőfokú bíróság eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, a fent írtaktól eltekintve a vádlott és a tanúk figyelmeztetése törvényes volt, a szükséges szembesítések megtörténtek. Eljárás anyagává tette a bíróság a releváns okirati bizonyítékokat, így a feljelentést, rendőri jelentéseket, helyszíni szemle jegyzőkönyvet, szakértői véleményeket is.

Az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából lényeges valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, azokat egyenként és egymással egybevetve értékelte, a bizonyítékok értékeléséről számot adott.

A vádlott a bűnösség elismerésére is kiterjedő beismerő vallomást tett, azonban az ölési cselekmények kapcsán magatartása inkább elhárító volt, arra hivatkozott, hogy nem emlékszik a történetekre. E vádlotti nyilatkozattól függetlenül a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállás megalapozottan került megállapításra. A sértetti vallomások az igazságügyi orvosszakértői vélemény alátámasztotta, az előzményekkel kapcsolatban, pedig a vádlotti vallomás egybevágó volt 1. sértett és 2. sértett sértetti vallomásával.

A megállapított tényállás döntően mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, néhány részletében azonban azt a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az iratok tartalma és a vádlott másodfokú eljárásban tett nyilatkozat alapján az alábbiak szerint helyesbíti és egészíti ki:

- 2. sértett 190-193 cm magas fiatal férfi.
- 1. sértett a mellkasi feltáró műtét következményeként a sérülés helyén a testfelszínt érintő esztétikai elváltozásokat szenvedett.
- 2. sértett kézsérülése kis-közepes erőbehatás kapcsán keletkezett a sértett védekezése során a késre történt ráfogás kapcsán (nyomozati iratok 265. oldal).

Az így kiegészített, helyesbített tényállás minden vonatkozásban megalapozott és miután az elsőfokú bíróság eleget tett a törvényben írt indokolási kötelezettségének, ezért az irányadó volt a fellebbezési eljárásban.

A vádlott bűnösségét az Egri Törvényszék okszerűen állapította meg, és a cselekmények minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

A büntetés kiszabása körében - figyelemmel arra, hogy 2013. év július hó 1. napján hatályba lépett a 2012. évi C. törvény, így a cselekmény elkövetése, illetve nem

jogerős elbírálása és az ügy másodfokon történő jogerős befejezése között új büntetőtörvénykönyv lépett hatályba - a Fővárosi Ítéltáblának vizsgálnia kellett, a Btk. időbeli hatályát - a Btk. 2. §-át - azt, hogy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabályokat kell alkalmaznia.

A cselekmény elkövetésének időpontjában hatályban lévő Büntetőtörvénykönyv, az 1978. évi IV. törvény, illetve az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvény 2. §-a szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni, ha pedig a cselekmény az elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni.

A vádlott által megvalósított bűncselekmény minősítése, büntetési tétele megegyezik az 1978. évi IV. törvényben [Btk. 166.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés f) pont], valamint a 2012. évi C. törvényben foglaltakkal [Új Btk. 160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés f) pont], továbbá mindkét jogszabályban azonos a cselekmény büntetési tétele: 10 évtől 20 évig, vagy életfogytig terjedő szabadságvesztés.

Megjegyzendő, hogy az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a 33. § (2) c) pontjára, az életfogytig terjedő szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége legkevesebb 30 év, míg a 2012. évi C. törvény 43. § (1) bekezdése alapján legkorábban 25 év letöltése után nyílik meg, de jelen esetben, határozott tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén e körülmény nem bír jelentőséggel.

Az 1978. évi IV. törvény szabályai szerint a bíróságnak csak a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárást kellett feltüntetnie ítéletében, a 47. § (1) bekezdése alapján. A bíróság (a büntetés-végrehajtási bíró) ilyen kizáró rendelkezés hiányában a határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítéltet feltételes szabadságra bocsáthatta, ha - különösen a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására és arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni - alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető. A (2) bekezdés alapján feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor volt helye, ha az elítélt fegyházban végrehajtandó büntetésének legalább négyötöd részét, börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét, illetve fogházban végrehajtandó büntetésének legalább kétharmad részét kitöltötte. Az 1978. évi IV. törvény szabályai alapján tehát a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezése kifejezetten nem volt bünteteskiszabási kérdésnek tekinthető, a feltételes szabadságra bocsátás kérdésében automatizmusok érvényesültek, amelyek az elsőfokú ítélet rendelkezéseitől függetlenül működtek a törvény kötelező szabályai alapján.

A 2012. évi C. törvény 38. § (1) bekezdése alapján határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt. A (2) bekezdés értelmében, ha a feltételes

szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad, visszaeső esetén háromnegyed részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

Az új jogszabály, a 2012. évi C. törvény tehát ebben a kérdésben az eljáró bírónak mérlegelési jogkört biztosít, mert e szabályozás szerint a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége már nem a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához, hanem a terhelt személyi körülményeihez - előéletéhez - igazodik, amely kérdés szerepet kap a büntetés kiszabása során. Egyértelműen ezt támasztja alá a 2012. évi C. törvény indokolása, mely szerint a 1978. évi IV. törvényben jogtörténeti okok miatt a büntető anyagi jogi rendelkezések között számtalan büntetés végrehajtási jogi rendelkezés szerepel. A büntetéskiszabás és a büntetés-végrehajtás során érvényesülő, a különböző szereplők által érvényesítendő eltérő szempontoknak megfelelő hatékonyabb szabályozás kialakítása érdekében a törvény a büntető anyagi és büntetés végrehajtási szabályokat világosan elkülöníti, így az új törvény tisztán anyagi jogi törvényként kerül meghatározásra.

Ezért az ítéletábra álláspontja szerint jelen esetben az új büntetőtörvény a vádlottra nézve kedvezőbb szabályokat tartalmaz, amelyek szervesen hozzátartoznak a cselekmény elbírálásához, így a vádlottal szemben a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazta.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, amikor számot adott arról, hogy mely bizonyítékokra alapította a tényállást.

Az irányadó tényállásból okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés, a cselekmény minősítése megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek. Figyelemmel arra, hogy az ítéletábra a jelenleg hatályos büntetőtörvényt alkalmazta, a vádlott cselekménye a 2012.évi C. törvény 160. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés f) pontja szerint minősülő több ember sérelmére elkövetett emberölés büntettének a Btk. 10. § (1) bekezdés szerinti kísérlete.

Az elsőfokú bíróság indokát adta annak, hogy a védői indítvány ellenére miért nem minősítette a bűncselekményt erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének. A Törvényszék e körben kifejtett indokolásával az ítéletábra mindenben egyetértett, annak megismétlését szükségtelennek tartotta.

A büntetés kiszabása kapcsán figyelembe veendő körülményeket az elsőfokú bíróság általában helyesen sorolta fel. További enyhítő körülmény vádlott őszinte megbánó magatartása. Ugyanakkor a kísérlet, mint enyhítő körülmény csak csekélyebb súllyal vehető figyelemmel, hiszen mindkét esetben befejezett kísérlet volt, nem a vádlott magatartásán múlt az eredmény elmaradása.

Ezzel szemben további súlyosító körülmény a hasonló jellegű - családon belüli konfliktusok erőszakos megoldása - cselekmények elszaporodottsága.

Az enyhítő körülmények nyomatékára tekintettel a Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott főbüntetés eltúlzott mértékű, ezért a szabadságvesztés büntetést enyhítette oly módon, hogy a Btk. 34. § és 82. § (2) bekezdés szerint a törvényi minimumnál rövidebb tartalmú főbüntetést szabott ki.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pontja alapján fegyház.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezés a Btk. 61. §. és 62. §-án alapul.

A Fővárosi Ítéltábla a Btk. 38. § (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, amely a vádlott esetében a büntetés kétharmad részének letöltését követő nap.

Az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a házi őrizet zárónapját helytelenül határozta meg, ezt korrigálta. A vádlott ismételt előzetes letartóztatása elrendelésének kezdőnapja 2012. október hó 10. napja, ennek megfelelően ezen a napon a vádlott nem tölthetett házi őrizetet.

Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1) (2) és (3) bekezdésén alapul.

A Fővárosi Ítéltábla az Egri Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján változtatta meg, az egyéb - törvényes - rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A bűnügyi költség viselésével kapcsolatban az ítéltábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2013. év július hó 2. napján

. Rédei Géza s.k.. Vincze Piroska s.k.. Mató Ágnes s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Az Egri Törvényszék 1.B.394/2012/16. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.30/2013/13. számú ítéletével a mai napon jogerős és végrehajtható!

Budapest, 2012. július hó 2. napján

. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Faragó Erika
bíróági ügyintéző